

Avoimen tieteen tuotosten PAS

Projekti kehittää toimintatapoja ja palveluita, jotka parantavat kotimaisen tutkimuksen tuloksena avoimesti julkaistujen artikkelien ja muiden julkaisujen pysyvää saatavuutta hyvin pitkällä aikavälillä, yli rahoituksen, teknologian ja organisaatioiden muutosten.

Avoimia tieteellisiä julkaisuja on avoimesti saatavilla OA-lehdissä, avoimissa julkaisuarkistoissa ja muissa tietovarannoissa. Saatavuus saattaa olla vaarassa eri syistä. Niitä ovat taloudelliset ongelmat, liiketoimintamallin muuttuminen, prioriteettien muuttuminen, suunnitteluvirheet ja järjestelmien vanheneminen. Tieteellisen tiedon saatavuuden tulee kuitenkin olla luotettavaa ja pysyvää. Niin kutsutusta tieteen pitkästä hännästä huolehtiminen parantaa myös tutkimukseen tehtyjen investointien vaikuttavuutta.

Maksullisen aineiston hankinnassa tai lisensoinnissa on yleensä keinoja, joilla ostaja voi turvata pääsyn aineistoon. Avoimessa julkaisemisessa tällaista mahdollisuutta ei kuitenkaan aina ole.

Dokumenttien saatavuuden varmistaminen pitkällä aikavälillä edellyttää, että aineisto päätyy saatavuudesta luotettavasti huolehtivan toimijan haltuun. Säilyttämisen onnistuminen kuitenkin edellyttää sen huomioon ottamista aineiston koko elinkaaren ajan.

- Laaditaan suositukset tutkimusjulkaisujen tuottajille pitkän aikavälin saatavuuden varmistavista toimintatavoista. Suositukset kattavat käytettävät tiedostoformaatit ja muut teknisten ratkaisujen piirteet; aineistojen ymmärrettävyyden varmistamisen riittävällä metadatatalla ja dokumentaatiolla; saatavuuden vaarantaviin tilanteisiin varautuminen; ja varajärjestelyt julkaisupalvelun tai koko organisaation lakkaamisen varalta.
- Laaditaan avoimien julkaisujen pitkäaikaissaatavuuden varmistamista Tutkimus-PAS:ssa koskeva vaatimusmäärittely.

Projekti toteuttaa:

- Viitemallin tieteellisille lehdille sekä julkaisu- ja data-arkistoille pitkäaikaista saatavuutta tukevaa toimintaa varten.
- Vaatimusmäärittelyn julkaisujen PAS:n turvaamiselle tutkimus-PAS:n avulla.